

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-184/08-07

Název školy	Základní škola, Pohůrecká 16, České Budějovice
Adresa:	Pohůrecká 16, 370 06 České Budějovice
Identifikátor:	600 057 887
IČ:	62537661
Místo inspekce:	Základní škola, Pohůrecká 16, České Budějovice
Termín inspekce:	25. – 31. březen 2008

Předmět inspekční činnosti:

- Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona
- Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou v oblasti Člověk a společnost – společenskovední vzdělávání, Člověk a příroda – přírodovědné vzdělávání, v oblasti Jazyk a jazyková komunikace
- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje.

Základní škola, Pohůrecká 16, České Budějovice, příspěvková organizace, (dále ZŠ) byla zřízena statutárním městem České Budějovice na dobu neurčitou. Sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. V letošním školním roce škola vykazuje 545 žáků 1. - 9. postupného ročníku. Kapacita školy je naplněna z 91 %. V 1. a 6. postupném ročníku jsou žáci vzdělávání podle školního vzdělávacího programu, žáci ostatních ročníků podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V době konání inspekce byl řízením školy po odchodu ředitele do důchodu k 10. 3.2008 pověřen statutární zástupce. Od tohoto školního roku je zařazena výuka angličtiny jako povinného předmětu už od 1. ročníku. Kromě angličtiny škola nabízí i výuku němčiny.

II. Ekonomické údaje.

Ekonomické podmínky školy byly hodnoceny za tříleté období, tj. za roky 2005 až 2007. V tomto období měla škola stabilní počty žáků, tříd i pedagogů. Z kapitoly MŠMT dostávala škola kromě finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání také prostředky na Státní informační politiku ve vzdělávání (166 tis. Kč v roce 2005, 394 tis. Kč v roce 2006 a 11 tis. Kč v roce 2007) a v letech 2005 a 2006 dotaci na projekt Hodina spolufinancovaný z rozpočtu Evropské unie. Celkový objem těchto finančních prostředků se meziročně zvyšoval.

Rostla též nejvýznamnější položka těchto výdajů – osobní náklady, stejně jako výdaje na učebnice, učební texty a základní školní potřeby pro žáky prvních tříd a pro integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V porovnání s rokem 2005 byly výdaje na učební pomůcky v roce 2006 díky nejvyšší částce přidělené na SIPVZ téměř trojnásobné. Také náklady na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly v tomto roce nejvyšší. Srovnatelná částka byla v letech 2005 a 2007 vydána na programové vybavení, v roce 2006 nebylo pořizováno.

Podíl výdajů hrazených ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích školy činil v roce 2005 68 %, v roce 2006 58 % a v roce 2007 64 %. Tyto podíly jsou odrazem výše provozní dotace škole od jejího zřizovatele. Oproti roku 2005 od něj škola obdržela v roce 2006 provozní dotaci vyšší zhruba o 140 %, v roce 2007 o 90 %. Kromě výdajů na běžný provoz byly tyto prostředky použity na opravy střech, oken, podlah, obkladů, sociálního zařízení, na vybavení učeben, kabinetů, kanceláří, na pořízení učebnic a učebních pomůcek. Ve sledovaných letech měla škola kromě provozních výdajů i výdaje investiční – pořídila mj. pianino, interaktivní tabule, dataprojektory a další učební pomůcky, provedla technické zhodnocení budovy a investovala do vybavení školní jídelny. Takto nastavené rozpočty umožňovaly škole realizaci školního vzdělávacího programu.

III. Hodnocení školy

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) pro základní vzdělávání je zpracován podle požadavků školského zákona v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Bere v úvahu podmínky a možnosti školy. Je přehledný a srozumitelný. Dostatečně zohledňuje cílové skupiny žáků, personální obsazení pedagogického sboru, materiální vybavení školy pro poskytované vzdělávání a finanční možnosti školy. Vytváří dostatečný prostor pro kvalitní vzdělávání a v praxi je dobře realizovatelný.

Deklarované cíle vzdělávání jsou v souladu s národními a krajskými strategickými prioritami.

Koncepční dokumenty školy stanovují jako prvořadý cíl školy osobnostně rozvíjející pojetí vzdělávání žáků, upřednostnění rozvoje postojů a hodnotové orientace žáků. V návaznosti na to pak prohlubování vnitřní diferenciaci výuky, činnostní zaměření vzdělávání a globální pohled na svět. Stanovené cíle mají spíše obecný, deklarativní charakter, nelze vysledovat jejich účinnou provázanost s řízením a organizací výchovně-vzdělávacího procesu.

Organizační struktura školy je přehledná, s jasně vymezenými pravomocemi a zodpovědností za jednotlivé úseky řízení školy. Vnitřní i vnější informační systém školy je funkční, umožňuje přenos informací oběma směry. Ve škole není vytvořen jednotný funkční systém metodického vedení a pomoci začínajícím učitelům.

Pro hodnocení pracovníků má vedení školy nastavená pravidla. Ta jako prioritní hledisko hodnocení stanovují kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Kritéria pro její posouzení nejsou specifikována na rozdíl od jasně vymezených kritérií hodnocení práce vykonané nad rámec vyučovací povinnosti učitelů (např. vedení sbírek, péče o výzdobu třídy, vedení knihovny). Škola má zpracováno vlastní hodnocení podle příslušné vyhlášky. Provázanost plánování s vlastním hodnocením školy lze vysledovat v malé míře. Vlastní hodnocení školy postrádá systematickou analýzu dat, nezbytnou pro stanovení priorit ke zlepšení vzdělávání žáků a naplňování školních vzdělávacích programů.

Kontrolní činnost není založena na systematickém plánování, má spíše operativní charakter. Z výstupů vnitřního kontrolního systému je zřejmé, že vedení školy získává zpětnou vazbu o průběhu vzdělávání žáků a kvalitě pedagogické práce učitelů, nedostatky jsou podle vyjádření pracovníků řešeny operativně, bezprostředně po jejich zjištění. Vedení školy neprovádí pravidelnou analýzu a hodnocení dosaženého stavu, nevytváří si účinnou zpětnou vazbu. Získaná data nejsou systematicky vyhodnocována s jednoznačným zaměřením na přijetí opatření ke zlepšení kvality vzdělávání.

Předpoklady školy pro naplnění obsahu vzdělávání

Škola identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V ŠVP jsou v obecné rovině stanoveny podmínky pro vzdělávání těchto žáků. V letošním školním roce škola vykazuje 11 integrovaných žáků s vývojovými poruchami učení. Individuální vzdělávací plány vycházejí z doporučení odborných poradenských zařízení. To vytváří dobré předpoklady pro kvalifikovaný přístup učitelů k žákům. Ředitel o povolení vzdělávání žáků podle individuálních vzdělávacích plánů na základě žádosti rodičů nerozhodl ve správním řízení. Nedodržel tak ustanovení školského zákona o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Učitelův sbor sestávající z 38 učitelů a vychovatelek je stabilizovaný, postupně dochází k přirozené obměně. Jeho složení z hlediska potřebné odborné kvalifikace umožňuje plnit cíle vzdělávacího programu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) se účastnila v posledních dvou letech přibližně čtvrtina učitelů. Zaměřuje se na oblast cizích jazyků, školského managementu, tvorbu ŠVP a zvyšování kvalifikace výchovného poradce. Ostatní oblasti zasahuje pouze okrajově. Zaměření a podíl učitelů rozšiřujících a zvyšujících si kvalifikaci prostřednictvím DVPP odpovídá pouze částečně potřebám realizace probíhající reformy školství (metody, formy práce) a stanoveným cílům školy.

Žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování při všech vzdělávacích činnostech. Preventivní strategie školy je zpracovaná v minimálním preventivním programu pro školní rok 2007/2008, který klade důraz na udržování zdravého klimatu ve třídách, na podporu zdravého životního stylu prostřednictvím nabídky spektra učebních, sportovních a školních i mimoškolních aktivit. Naplňování preventivního programu ani přínos preventivních aktivit a akcí školy nejsou pravidelně vyhodnocovány. Za poslední tři školní roky školní úrazy nevykazují stoupající ani klesající tendenci. Škola podporuje vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání, trvalý zdravý vývoj žáků a prevenci sociálně patologických jevů.

Partnerství

Kromě zákonných partnerů školy (zákonných zástupců žáků, zřizovatele, Rady školy, odborných poradenských pracovišť) škola spolupracuje s centry ekologické výchovy, sportovními kluby. Využívá jejich podněty ke zlepšování své vzdělávací činnosti.

Pravidelnou spoluprací hodnotí vedení školy i dotázaní učitelé jako přínosnou a chtějí ji dále rozvíjet. Škola pravidelně informuje zákonné zástupce o vzdělávací nabídce.

Průběh vzdělávání, proces naplňování cílů ŠVP, obsahu vzdělávání

Vztahy v pedagogickém sboru jsou korektní, učitelé vyjadřují loajální postoj s kulturou školy. Z pozorování a standardizovaných rozhovorů s učiteli hospitovaných předmětů vyplynulo, že ve škole je příznivá pracovní a sociální atmosféra pro žáky i zaměstnance.

Rekonstrukce a zkvalitnění materiálně-technických podmínek v posledních letech výrazně přispěly ke zlepšení zázemí vzdělávání. Škola disponuje dobrým materiálním vybavením. Efektivitu vzdělávání žáků podporuje kvalitní materiální zabezpečení výuky a estetické prostředí učeben i celé školy.

V 1. a 6. postupném ročníku, kde jsou žáci vzdělávání podle ŠVP, se více dařilo uplatňovat vzdělávací strategie, které vedou k rozvíjení dovedností, znalostí a postojů žáků pro život v dnešní společnosti, v 1. ročníku. Vzdělávání žáků zde mělo jednoznačně činnostní charakter podporující aktivní učení žáků.

Společenskovední předměty vyučují kvalifikovaní pedagogové, dějepis začínající učitel. Pro výuku je kromě kmenových učeben jednotlivých tříd využívána i odborná učebna přírodopisu a zeměpisu, funkčně vybavena interaktivní tabulí. To umožňuje zvýšit rozmanitost zadání a zpracování jednotlivých témat. Z hospitační činnosti bylo zřejmé, že výuka podporuje rozvoj vybraných klíčových kompetencí. Žáci byli seznamováni se společenskými, hospodářskými a kulturními aspekty vývoje společnosti. V závislosti na pedagogické erudici a zkušenosti se je učitelé snažili vést k pochopení cílů, principů a mechanismů fungování demokratické společnosti na základě získávaných znalostí.

Škola nabízí **výuku anglického a německého jazyka**. V poslední době všichni žáci začínají s angličtinou. Od tohoto školního roku, kdy se začalo vyučovat podle školního vzdělávacího programu, byla angličtina zařazena už do 1. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Německý jazyk se vyučuje pouze v 8. a 9. ročníku jako dobíhající a je nabízen v rámci volitelných předmětů jako druhý cizí jazyk od 7. ročníku. Ve školní družině mají žáci možnost navštěvovat kroužek anglického jazyka.

V tomto školním roce vyučuje cizí jazyky 12 učitelek. Všechny splňují podmínky odborné kvalifikace. Vedení školy podporuje jejich další vzdělávání. Učitelky 1. stupně se zapojily do projektu JAME, dvě učitelky studují anglický jazyk na pedagogické fakultě. Podle možností vyučující navštěvují vzdělávací akce zaměřené například na problematiku práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a na způsoby hodnocení. Do jazykového vzdělávání se zapojili i další vyučující jiných předmětů, kteří využili projekt Brána jazyků. Pozornost je věnována žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Vyučující jsou o nich informovány a vědí, jak mají v konkrétních případech postupovat. Žákům, kteří projevují o cizí jazyk hlubší zájem, jsou zadávány individuální úkoly a tito žáci reprezentují školu v soutěžích.

Hospitované hodiny byly v přiměřené míře vedeny v cizím jazyce, učivo bylo prezentováno věcně správně. Hodiny byly velmi dobře připraveny a většinou i velmi efektivně organizovány. Vyučující postupovaly přiměřeným tempem a zpravidla volily takové formy a metody práce, které vedly k rozvoji základních kompetencí žáků a odpovídaly jejich věku. Žáci měli dostatek prostoru pro samostatnou práci a byli vedeni ke spolupráci ve dvojicích, mohli prezentovat vlastní názory. Žáci se vesměs ochotně zapojovali do nabízených činností. Komunikace mezi vyučujícími a žáky probíhala v atmosféře otevřenosti a vzájemné důvěry. Oblast rozvoje výuky cizích jazyků má standardní úroveň.

Přírodovědné předměty vyučují kvalifikovaní pedagogové, většinou s dlouholetou praxí. Pro výuku chemie, fyziky a přírodopisu má škola velmi dobré materiální podmínky. Nově byly vybaveny odborné učebny chemie a fyziky a učebna přírodopisu s interaktivní tabulí. Hospitované hodiny byly zodpovědně připraveny. V hodinách převažoval frontální výklad založený na názorných ukázkách a pokusech. Žáci byli v řízené diskusi vedeni k vyvozování nových poznatků a samostatnému formulování závěrů. Učitelé se snažili podchytit a udržet zájem žáků o daný předmět, podporovali v rámci vlastních možností aktivitu žáků, odkazovali na jejich každodenní zkušenosti a využívali jejich individuální zájmy.

Ve všech hospitovaných hodinách aktivně používali vyučující i žáci zejména mapy, učebnice a informační techniku. Učitelé se snažili podchytit a udržet zájem žáků o daný předmět, podporovali v rámci vlastních možností aktivitu žáků, odkazovali na jejich každodenní zkušenosti a využívali jejich individuální zájmy. Patrná byla snaha vyučujících o vstřícnou otevřenou komunikaci se žáky a přiměřeně diferencovaný přístup k individuálním potřebám žáků. Organizace vyučování byla jasná, srozumitelná. Sledováním činností nechyběla vhodná posloupnost.

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla dodržována stanovená pravidla. V hodnocení žáků převažovalo porovnání výkonu s výkony ostatních a hodnocení úrovně dosažených znalostí. Méně bylo využíváno hodnocení individuálního pokroku žáka, zaměřené na odhalování problémů a příčin chyb, nabízející podněty ke zlepšení výkonu. S tím souvisí i nízká míra pozornosti, která je ve výuce věnována vedení žáků k sebehodnocení.

Počty úspěšných a neúspěšných žáků a přehledy výsledků žáků v přijímacích řízeních na střední školy lze zjistit z výročních zpráv školy, ze zápisů z pedagogických rad. Škola se zapojila do systému hodnocení výsledků vzdělávání žáků prostřednictvím testů Cermat, tím získala významnou zpětnou vazbu srovnáním s výsledky žáků podobných typů škol v širším měřítku. Žáci ve sledovaných oblastech dosáhli lehce nadprůměrných výsledků, především v matematice. Úspěšnost žáků v řadě postupových soutěží a olympiád, v rozmanitých projektech sledují učitelé příslušných vzdělávacích oborů, vedení školy je operativně zaznamenává. Příčiny úspěchů a selhávání žáků nejsou monitorovány, analyzovány, systematicky vyhodnocovány.

Závěrečné hodnocení:

Při poskytování vzdělávání postupuje škola v souladu s právními předpisy a schválenými učebními dokumenty.

Zjištěná pozitiva:

- *Postupné zlepšování prostředí a materiálního vybavení školy.*
- *Naplňování cílů školního vzdělávacího programu, především styl výuky podporující aktivní, činnostní charakter učení žáků v 1. postupném ročníku.*

Rizika:

- *Chybí celková účinná strategie řízení pedagogického procesu.*
- *Oblast hodnocení a kontroly postrádá účinný systém pro stanovení priorit ke zlepšení vzdělávání žáků a naplňování cílů školních vzdělávacích programů.*

Zjištěná rizika lze překonat.

Hodnoticí stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy, Pohůrecká 16 ve znění změn a dodatků, vydaná statutárním městem České Budějovice dne 23. 4. 2001
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol čj. 13 018/2007-21 ze dne 14. 5. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
3. Výpis z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích o předmětu činnosti a statutárních orgánech příspěvkové organizace ze dne 7. 3. 2008
4. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004
5. Výkazy o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005, k 30. 9. 2006 a k 30. 9. 2007
6. Výkazy o školní družině – školním klubu Z 2-01 k 31. 10. 2005, k 31. 10. 2006 a k 31. 10. 2007
7. Výkazy o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01 podle stavu k 31. 10. 2005, k 31. 10. 2006 a k 31. 10. 2007
8. Rozpočty přímých výdajů na roky 2005, 2006 a 2007 a jejich úpravy
9. Účetní závěrky sestavené k rozvahovým dnům 31. 12. 2005, 31. 12. 2006 a 31. 12. 2007
10. Hlavní knihy k 31. 12. 2005, k 31. 12. 2006 a k 31. 12. 2007
11. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům. Část A. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 551/2004 Sb. s výjimkou dotací poskytnutých na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie za roky 2005, 2006 a 2007
12. Výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roků 2005, 2006 a 2007
13. Koncepce školy 2007-2008 ze dne 31. 8. 2007
14. Zpráva z vlastního hodnocení školy za školní roky 2005-2007 ze dne 25. 10. 2007
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 28. 1. 2008
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 26. 1. 2007
17. Minimální preventivní program školní rok 2007-2008 z 20. 9. 2007
18. Podmínky pro poskytování osobních příplatků a odměn ze dne 11. 5. 2004
19. Zápisy z pedagogických rad 2005-2008, poslední ze dne 21. 1. 2008
20. Rozvrh hodin školní rok 2007-2008

21. Seznam integrovaných žáků 2007-2008
22. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků 2007-2008
23. Kniha úrazů poslední zápis 14. 3. 2008
24. Žákovské knížky žáků vybraných tříd
25. Třídní výkazy a katalogové listy žáků školní rok 2007-2008
26. Školní řád s platností od 7. 2. 2006
27. Výroční zpráva o činnosti školy 2006-2007 ze dne 31. 8. 2007
28. Organizační řád školy připravený k projednání
29. Záznamy z kontrolní činnosti vedení školy
30. Školní vzdělávací program školy
31. Správní rozhodnutí ředitele školy
32. Řády odborných učeben

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivana Neumannová
PaedDr. Alena Stachová
PhDr. Marie Stolbenková
Bc. Jiřina Svobodová

V Českých Budějovicích dne: 10. dubna 2008

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P.O.BOX 36, 370 21 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miroslav Kala

.....

V Českých Budějovicích dne2008